

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
	Formannskapet - Bjugn kommune	
	Kommunestyret - Bjugn kommune	

Saksbehandler: Lisa Ekmann

Behandling av forslag til kommuneplanens samfunnsdel

Sakens bakgrunn og innhold:

I forbindelse med den pågående kommuneplanrevisjonen i Bjugn, er det utarbeidet et planforslag, i tråd med plan- og bygningslovens (Pbl.) § 11-1 og 11-2. Kommuneplanen ble sist revidert i 2005. Den nye planen strekker seg over perioden 2012-2025.

Planstrategien som ble vedtatt 15.juni 2010 beskriver utfordringer og planbehov for kommunen i kommende planperiode. I planprogrammet som ble vedtatt 25. mars 2011 ble det gjort rede for hvilke tema som bør utredes, og hvordan planarbeidet bør organiseres og gjennomføres. Innkomne innspill har bidratt til å forme planprogrammet.

Kommuneplanens dokumenter

Den samlede kommuneplanen består av hoveddokumentene kommuneplanens strategidel, *samfunnsdelen*, og *arealdelen* der arealdisponeringer konkretiseres og angis i kart. Det følger også ulike tilleggsdokumenter med planen. Knyttet til samfunnsdelen følger det en del notater og utredninger. I en ROS-analyse vurderes risikoer og sårbarheter knyttet til samfunnsutviklingen i kommende planperiode. Arealdelen består av plankart, bestemmelser, planbeskrivelse, ROS-analyse og konsekvensvurdering.

Organisering og arbeidsmetode

Formannskapet er styringsgruppe for kommuneplanens samfunnsdel, mens en prosjektgruppe bestående av Siv Iren Stormo Andersson, Kjetil By Rise, Ådne Røkkum, Lisa Ekmann og rådmann Tor Langvold sitter i prosjektgruppen som utarbeider planen. Arealdelen har hovedutvalget for arealbruk og drift som styringsgruppe, og Bjørnar Groven leder arealplanarbeidet.

Høsten og vinteren 2011/2012 ble det gjennomført et omfattende utredningsarbeid. Arbeidsgrupper utredet sentrale tema, og åpne medvirkningsprosesser ble gjennomført. Det ble spesielt lagt vekt på å inkludere barn og unge i arbeidet.

Høringsuttalelser og innspill

Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel er utarbeidet med utgangspunkt i en rekke føringer, høringsuttalelser og innspill. Disse kommer fra ulike instanser og nivåer, alt fra nasjonale forventninger til innspill fra enkeltpersoner. Dokumenter som viser høringsuttalelser og innspill

mer i detalj vil fortløpende bli lagt ut på dropboxen, fram mot behandlingen av planforslaget i kommunestyret 8. mai 2012. Følgende er en kort oppsummering av hva som særlig har vært vektlagt av innspill og høringsuttalelser i utformingen av planforslaget:

Høringsuttalelser fra regionale myndigheter:

Sør-Trøndelag fylkeskommune legger vekt på at

- Bjugns regionale rolle synliggjøres.
- klimautfordringen vektlegges.
- kulturminneverdier utredes på lik linje med andre miljøtemaer, og at dette skal gi premisser for arealbruk. Koet bør følgelig avsettes som hensynssone.
- det må være et spesielt fokus på Tarva.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag vektlegger

- stedsutvikling i Botngård og Lysøysund. Samlokalisering og fortetting av boliger og fritidsboliger bør prioriteres framfor å ta i bruk nye arealer.
- at kommunen bør være kritisk til hva man omdisponerer dyrkamark til.
- at kulturlandskaphensyn bør ivaretas. Inngrepsfrie områder skal i størst mulig grad bevare for framtiden.
- fokus på Tarva.
- at planens virkning for folkehelse ivaretas.

Andre høringsuttalelser

Mølnargården: Bjugn bør ivareta og utrede kulturminner som ressurs for identitet, læring, formidling og opplevelser i Bjugn.

Ørland og Bjugn jeger og fisk: kommunen bør satse på tilrettelegging for friluftsliv for grupper med spesielle behov.

PROLYS (Prosjekt Lysøysund): ber om at lokalbefolkningen får medvirke i planprosessen.

Innspill fra medvirkningsprosesser

Mange innspill som er framkommet gjennom medvirkningsprosesser i kommunen har bidratt til utformingen av kommuneplanen. Følgende tema har hatt bred oppslutning blant folk, og har blitt særlig vektlagt i utarbeidelsen av planforslaget:

- å fokusere sterkere på betydningen av estetiske omgivelser.
- å tilby flere attraktive boligtomter.
- å etablere flere tilbud og møtesteder for barn og unge i grendene.
- å utbedre kollektivtilbudet.
- å etablere flere gang- og sykkelstier.
- å få til mer gatebelysning som lyser lenge nok på kvelden, også i grendene. Dette innebærer flere aktivitetsmuligheter for barn og unge i grendene.
- å utbedre mobil- og nettdekningen i kommunen.
- å utbedre infrastrukturen for næringslivet og utvikle virkemiddelapparatet. Samhandling må vektlegges.
- å vektlegge landbrukets betydning og dets ringvirkninger.
- å sikre en koordinerende funksjon og bedre dialog mellom etater og foreldre til barn med spesielle behov.
- å opprettholde barnehagetilbudene rundt om i kommunen, så fremt det er pedagogisk og økonomisk forsvarlig.
- å opprettholde det brede linjetilbudet ved Fosen vgs.

Prioriterte tema knyttet til samfunnsdelen

Forventet befolkningsøkning som følge av en utvidelse ved Ørland Hovedflystasjon er et sentralt grunnlag for planarbeidet. Å sikre god livskvalitet for nye og eksisterende innbyggere er valgt som overordnet målsetting for planperioden. Med dette utgangspunktet er tre satsingsområder prioritert:

Bo og leve

Gjennom identitetsbygging og markedsføring skal Bjugns rolle som attraktiv bokommune styrkes og synliggjøres. Kommunen vil tilrettelegge for varierte boformer i attraktive boområder, spesielt i sentrumsnære områder, men også rundt om i grendene. Viktige rekreasjonsområder og stedskvaliteter i grendene og i Botngård må ivaretas og videreutvikles. Det må tilrettelegges for inkludering og involvering av nye innbyggere.

Kultur gir helse

Kommunen vil fortsette satsingen på et rikt kulturtilbud. Det bør utvikles mer varierte fritidstilbud for barn og unge i grendene. Tilbudene i Botngård bør gjøres mer tilgjengelig gjennom et utvidet kollektivtilbud. Helseutfordringer knyttet til livsstil skal møtes gjennom helsefremmende arbeid. Dette skal gjøres ved å tilrettelegge for fysisk aktivitet og trivsel i hverdagen. Med utgangspunkt i kulturminner skal det tilrettelegges for formidling, opplevelser og turstier.

Kompetanse og arbeid

Samhandling, kompetanse og synliggjøring av kvaliteter, ressurser og muligheter er en forutsetning for arbeids- og kompetanseutvikling i Bjugn. Rik kystkultur og flotte kulturlandskap er ressurser som gir grunnlag for å utvikle kulturbasert næring, for eksempel reiseliv og opplevelser.

Kommunen vil støtte aktive bønder og nytenkning innen landbruket. Det skal legges til rette for videreutvikling av havbruksnæringen og relatert forskning. Det er ønskelig å få til mer virksomhet på kommunens industriområder.

Andelen yrkesaktive med høyere utdanning eller fagbrev bør økes. I tillegg til å rekruttere eksternt kompetanse til Bjugn bør kompetansenivået økes gjennom fortsatt satsing på et bredt tilbud ved Fosen videregående skole, kompetanseheving gjennom Fosen Ressurs, kontakt med kunnskapsmiljøene i Trondheim, utviklingsprosjekter som Gode Sammen, Kopparn Utvikling og andre selskaper som ViVa og ACE.

Regional rolle

Bjugns regionale rolle vektlegges i planen. Det foreslås at kommunen lanserer en avløser til Fosen regionråd. Gjennom et 8-årig samkommuneprosjekt innenfor tunge tjenesteområder kan "Fosen kommune" lanseres ved valget i 2019. I et lokalregionalt perspektiv bør Bjugn invitere Ørland til å tenke nytt om felles utfordringer, ikke minst i Ervika/Opphaugområdet.

Gjennomføring

Gjennomføring av planarbeidet bør skje i samhandling mellom kommunen og en rekke andre samfunnsaktører. Spesielt må barn og unge involveres, i lag, organisasjoner og formelle og uformelle beslutningsprosesser. Det foreslås å opprette et ungdommens kommunestyre i Bjugn.

Prosessen videre

Kommunestyret skal behandle planforslaget 8. mai. Vedtatt planforslag sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i tråd med Pbl. § 11-14. Høringsperioden er fra 15. mai - 25. juni. Hvis kommunestyret vedtar større endringer i planforslaget, må høringsperioden utsettes. Hovedlinjene i planforslaget presenteres i neste utgave av Bjugningen, som sammenfaller i tid

med høringsperioden. Etter høringsperioden må planen bearbeides ut fra innkomne innspill. Det kan bli nødvendig med avklaringsmøter med regionale myndigheter omkring enkelttema som f.eks. jordvern knyttet til nye utbyggingsområder. Bearbeidet planforslag skal behandles i formannskap (samfunnsdelen) og hovedutvalg for arealbruk og drift (arealdelen) før kommuneplanen endelig vedtas i kommunestyret 25. september 2012. Dette i tråd med Pbl. § 11-15.

Det er ønskelig å lage en komprimert "miniutgave" av vedtatt kommuneplan. Den kan sendes ut til alle husstander i kommunen, brukes som informasjonshefte overfor potensielle tilflyttere/etablerere og brukes aktivt i undervisningen i skolene.

Vurdering:

Ved denne kommuneplanrevisjonen er det valgt å utarbeide en plan for samfunnsutvikling med prioriterte satsingsområder. Dette innebærer å rette fokus mot områder som går på tvers av etater og sektorer. Samfunnsdelen kan dermed bidra til å plassere vårt daglige arbeid i en større sammenheng, og fungere som et hjelpemiddel til å gjøre gode framtidrettede valg.

Befolkningsutvikling og strategier for å styrke Bjugn som bo- og tilflyttingskommune har vært et hovedtema. Det har selvsagt sammenheng med de muligheter som vil følge når Ørland Hovedflystasjon blir valgt som nasjonal enebase for de nye jagerflyene. Med sin nærhet til hovedflystasjonen, og med de kvaliteter og ressurser som finnes i Bjugn, har kommunen et svært godt utgangspunkt for å bosette mange av de nye arbeidstakerne som kommer, samt deres familier. Vi ønsker å presentere Bjugn som den foretrukne bokommunen i vår region.

Det er gjort beregninger over hvor mange som vil bosette seg i kommunen i løpet av planperioden. Slike anslag vil selvfølgelig i stor grad basere seg på antakelser. Innen 2025 antar vi at det bor mellom 6-8 000 innbyggere i kommunen, altså en økning på 1-3 000 i forhold til dagens situasjon. 350 av disse kommer som en følge av at 121 ansatte blir 65 år i årene fram til 2020 og må erstattes.

En stor befolkningsøkning innebærer mange muligheter, men stiller også samfunnet overfor betydelige utfordringer i kommende planperiode: det må til store økonomiske løft for å bygge ut nødvendig infrastruktur. Nye boområder vil nødvendigvis komme noe i konflikt med dyrkamark. Viktige nærområder for rekreasjon kommer i konflikt med utbyggingsinteresser. Nye innbyggere skal inkluderes i samfunnet. Gjennomstrømning av tilflyttere kan skape sosiale problemer.

Det er nødvendig å stille seg spørsmål om hva slags samfunn vi vil tilby dagens og morgendagens innbyggere. Hvordan kan vi best ivareta og utvikle kvaliteter i lokalsamfunn og bomiljø som gjør at folk trives og er ved god helse? Hvordan skal vi ivareta de gode oppvekstmiljøene og utvikle nye? Hva gjør vi for å legge til rette for et arbeidsliv som er tilpasset morgendagens innbyggere? Hvordan skal vi planlegge samfunnsutviklingen på en mest mulig miljøvennlig og bærekraftig måte? Hvordan gir vi kommunen et god estetisk uttrykk som vi kan være stolte av?

Med dette bakteppet for kommuneplanarbeidet mener vi det er riktig å heise livskvalitet som en overordnet målsetting for planperioden. I kommuneplanen peker vi på tre satsingsområder for å sikre innbyggernes livskvalitet. Følgende grunnleggende vurderinger er gjort rundt disse temaene:

Bo og leve

Gjennom identitetsbygging og markedsføring skal Bjugns rolle som attraktiv bokommune styrkes og synliggjøres. Kommunen skal legge til rette for varierte boformer i attraktive boområder. Dette gjelder spesielt sentrumsnære områder, men også rundt om i grendene skal det tilrettelegges for økt bosetting. Sammen med Bjugnsamfunnet må kommunen ivareta og utvikle

viktige rekreasjonsområder og stedskvaliteter i grendene og i Botngård. Det må tilrettelegges for inkludering og involvering av nye innbyggere.

Den antatte befolkningsøkningen utfordrer også kommunen i forhold til å utvikle tjenestetilbud, og sosiale utfordringer knyttet til en raskt økende befolkning. Kommunen vil arbeide for å sikre god infrastruktur gjennom utnyttelse av eksisterende strukturer, prioritering av gang og sykkelveier, forbedret kollektivtilbud og bedre mobil- og nettdekning. Dette vil tjene både miljø, folkehelse, arbeidsliv og styrke innbyggernes mobilitet.

Kultur gir helse

Helseutfordringer knyttet til livsstil er en sentral utfordring i dagens samfunn. Dette skal møtes gjennom helsefremmende arbeid. Det skal gjøres ved å tilrettelegge for fysisk aktivitet og trivsel i hverdagen.

Kultur og helse henger nært sammen. Det var også en viktig erkjennelse i eksisterende kommuneplan. Kultur bidrar til trivsel og helse, og her er det mulig å utnytte synergieffekter enda bedre enn i dag. Det er et perspektiv som er tatt på alvor i denne planen.

Bjugn besitter store kulturminneressurser. Med utgangspunkt i dem kan det tilrettelegges for formidling, opplevelser og turstier. En slik satsing vil kunne styrke både folkehelse, identitet og tilhørighet og danne grunnlag for satsing på turisme.

Kommunen vil fortsette satsingen på et rikt kulturtilbud. Barn og unge i grendene etterspør mer varierte fritidstilbud. Kommunen skal stimulere folk som viser initiativ til å gjøre noe med det. Tilbudene i Botngård bør også gjøres mer tilgjengelig gjennom et utvidet kollektivtilbud.

Kompetanse og arbeid

Samhandling, kompetanse og synliggjøring av kvaliteter, ressurser og muligheter er sentrale stikkord knyttet til arbeids- og kompetanseutvikling i Bjugn. Vår rike kystkultur og flotte kulturlandskap er ressurser som gir grunnlag for å utvikle kulturbasert næring, for eksempel reiseliv og opplevelsesnæring.

Kommunen vil støtte aktive bønder og nytenkning innen landbruket. Det skal legges til rette for videreutvikling av havbruksnæringen og relatert forskning. Det er ønskelig å få til mer virksomhet på kommunens industriområder.

Tjenesteytende sektor vil trolig bli en betydelig vekstnæring kommende planperiode. Dette på grunn av økt handelsvirksomhet knyttet til befolkningsøkning. Men det ligger også muligheter i å utvikle tjenester og kompetansearbeidsplasser knyttet til ulike behov som melder seg ved ØHF når aktiviteten øker der.

Det blir viktig å bidra til at en større andel av de yrkesaktive har høyere utdanning eller fagbrev. Det vil styrke både lønnsomhet og konkurransevne i privat næringsliv, og gjøre kommunen bedre rustet til å møte krav til kompetanseutvikling i egen organisasjon. Også i tiden som kommer blir det nødvendig å rekruttere ekstern kompetanse til Bjugn. Men kompetansenivået bør samtidig økes gjennom fortsatt satsing på et bredt tilbud ved Fosen videregående skole, kompetanseheving gjennom Fosen Ressurs, kontakt med kunnskapsmiljøene i Trondheim, utviklingsprosjekter som Gode Sammen, Kopparn Utvikling og andre selskaper som ViVa og ACE. Det er avgjørende for Bjugn å videreføre og utvikle slike kontakter.

Gjennomføring

Å lykkes innenfor disse områdene mener vi vil styrke enkeltmenneskers livskvalitet. Innbyggere som trives, er ved god helse og de som ønsker å realisere sine drømmer i Bjugn, vil også danne grunnlag for et livskraftig samfunn fram mot år 2025. For å nå disse målene, må vi ha gode

planer og prioriteringer. Men først og fremst trengs et levende og engasjert samfunn, der kommunen sammen med en rekke andre samfunnsaktører bidrar til å finne de beste løsningene og til å realisere dem.

Spesielt må barn og unge involveres i lag, organisasjoner og formelle og uformelle beslutningsprosesser. Det er ikke minst dem dagens prioriteringer får følger for. Vi har tro på å opprette ungdommens kommunestyre i Bjugn, med eget budsjett, egen opplæring og administrativ støtte fra rådmannen. Det vil gi mulighet til reell medvirkning, gjennom at unge selv får prioritere satsingsområder og bidra til å finne løsninger og tiltak. Gjennom slike erfaringer lærer man lokalsamfunnet bedre å kjenne, og man får føle at egen innsats gjør en forskjell. Å gi ungdom mer innflytelse vil kanskje bidra til at flere ser muligheter for ei framtid i kommunen. Det vil styrke deres tilknytning hit og øke sjansene for at de vender tilbake etter endt utdanning. Sist, men ikke minst bidrar ungdom til å finne gode og framtidsrettede løsninger.

I planen framheves også kommunens regionale rolle. Vi mener velfungerende interkommunale løsninger må til for å løse framtidens utfordringer. Det foreslås at Bjugn lanserer en avløser til Fosen regionråd. Gjennom et 8-årig samkommuneprosjekt innenfor tunge tjenestoområder kan "Fosen kommune" lanseres ved valget i 2019.

I det mer lokalregionale perspektivet bør Bjugn invitere Ørland til å tenke nytt om felles utfordringer, ikke minst i Ervika/Opphaugområdet. Dette kan omfatte f.eks. felles ny barneskole i Ervika for begge kommuner, og direkte gang-/sykkelveiforbindelse mellom Ervika og Røstadhaugene, i beste folkehelsestenking.

Bjugn kommune forventer at regionale myndigheter generelt, og Sør-Trøndelag fylkeskommune spesielt, bistår i arbeidet med å utforme gode regionale løsninger og bidrar til progresjon og gode prosesser.

Oppsummering:

Planforslaget til kommuneplanens samfunnsdel er utarbeidet i tråd med Pbl. § 11-1 og 11-2. Det skal behandles av kommunestyret 8. mai, og sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn fra 15. mai - 25. juni, i tråd med Pbl. § 11-14. Kommuneplanen skal endelig vedtas av kommunestyret 25. september 2012, i henhold til Pbl. § 11-15 .

Befolkningsutvikling og utviklingen ved Ørland Hovedflystasjon danner sentrale forutsetninger for planen. Det rettes søkelys mot muligheter dette gir for Bjugn som bo- og tilflyttingskommune. Det pekes samtidig på utfordringer en betydelig tilflytting vil føre med seg. Livskvalitet er en overordnet målsetting i planen, og prioriterte satsingsområder er bo og leve, kultur gir helse og arbeid og kompetanse.

Ut over disse temaene framheves også Bjugns regionale rolle i planen.

Barn og unge har vært særlig involvert i medvirkningsprosessene, og det foreslås i planen å opprette et ungdommens kommunestyre i Bjugn.

Ordførerens innstilling:

Bjugn kommune vedtar å sende framlagt forslag til kommuneplanens samfunnsdel på høring og legge det ut til offentlig ettersyn, i henhold til plan og bygningslovens § 11-14.